

ชื่อเรื่อง	แรงงูใจของเกษตรกรในการปลุกถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการ ส่งออกในพื้นที่อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นางมะลิ คำจอม
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วรรณศิริ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง แรงงูใจของเกษตรกรในการปลุกถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการส่งออกในพื้นที่อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางการเกษตร เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรที่ปลุกถั่วเหลืองฝักสด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาแรงงูใจ ที่ทำให้เกษตรกรปลุกถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการส่งออก รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลุกถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการส่งออก ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ปลุกถั่วเหลืองฝักสดในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 82 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows)

ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ย 3.41 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ปลุกถั่วเหลืองฝักสดเฉลี่ยประมาณ 2 คน มีประสบการณ์ในการปลุกถั่วเหลืองฝักสดเฉลี่ยประมาณ 7 ปี มีพื้นที่ปลุกถั่วเหลืองฝักสดเฉลี่ยประมาณ 5 ไร่ ใช้ระบบน้ำจากระบบชลประทานในการปลุกถั่วเหลืองฝักสด และลักษณะของการคมนาคมในการขนส่งผลผลิตมีความสะดวก โดยมีรายได้จากการปลุกถั่วเหลืองฝักสดเฉลี่ย 45,830.49 บาทต่อปี มีรายได้จากการปลูกพืชอื่น เฉลี่ย 10,282.55 บาทต่อปี และ มีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 3,505.00 บาทต่อปี มีลักษณะการถือครองเป็นของตนเองทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเฉลี่ย 3.68 ครั้งต่อฤดูกาล และมีจำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับถั่วเหลืองฝักสดเฉลี่ย 2.77 ครั้งต่อปี

ผลการศึกษาชนิดของแรงงูใจในการปลุกถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการส่งออกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีแรงงูใจในการปลุกถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการส่งออกในระดับปานกลาง ในด้านแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงงูใจใฝ่สัมพันธ์ แรงงูใจใฝ่ผลประโยชน์ และแรงงูใจใฝ่ชื่อเสียง

โดยผู้ให้ข้อมูลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุดด้านการฝึกอบรมในประเด็นการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลรักษาตลอดจนการเก็บเกี่ยวผลผลิต ด้านการวางแผนปฏิบัติงานอย่างถูกต้องวิธีในประเด็นการได้รับการวางแผนช่วงเดือนปลูกที่เหมาะสม ด้านการพัฒนาทักษะความสามารถของตนเองในประเด็นทำให้สามารถปรับปรุงวิธีการคัดเกรดผลผลิตได้ตรงกับความต้องการของโรงงาน มีแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์มากที่สุดในประเด็นเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดกับผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสด มีแรงจูงใจใฝ่ผลประโยชน์มากที่สุดในประเด็นมีระบบการชำระเงินที่แน่นอนตรงเวลา และมีแรงจูงใจใฝ่ชื่อเสียงในประเด็นทำให้ตนเองเป็นคนที่มีหน้ามีตา มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของคนในหมู่บ้าน

ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปลูกถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการส่งออกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาในด้านราคาและตลาดที่จำหน่ายถั่วเหลืองฝักสด มากที่สุดรองลงมาคือ ด้านพันธุ์ถั่วเหลืองที่ได้รับ ด้านการเก็บเกี่ยว ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ด้านโรคและแมลงศัตรูพืช ด้านการฝึกอบรมและทัศนศึกษา ด้านการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร/บริษัทเอกชน และด้านผลผลิตของถั่วเหลืองฝักสดที่ได้รับตามลำดับ

Title	Farmers Motivation to Produce Vegetable Soybean for Export in Doi-Saket District, Chiangmai
Author	Mrs.Mali Khamjom
Degree of	Master of Science in Agricultural Extension
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr.Boonsom Waraegsiri

ABSTRACT

The main objectives of this study were to investigate: 1) the personal, agricultural and socio-economic characteristics of farmers growing vegetable soybean in Doi-Saket District, Chiangmai; 2) their motivation on vegetable soybean growing for exporting; and 3) problems encountered farmers growing vegetable soybean and suggestions. The data were collected by means of interview distributed to 82 farmers growing vegetable soybean and then analyzed by using SPSS for Windows.

Results of the study revealed that most of the respondents had completed primary school, and had an average of 3.41 household members with an average of 2 people contributing to vegetable soybean growing. Their average vegetable soybean growing experience was 7 years, and they had an average soybean plantation area of 5 Rai. Their average vegetable soybean income was 45,830.49 baht per year. Also they had an average yearly income of 10,282.55 baht from growing other plants. Moreover they had an average yearly income of 3,505.00 baht from non-agricultural sector. The respondents were land owners, and were members of Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. They averagely contacted agricultural extension staff for 3.68 times per season and they had an average training of 2.77 training programs per year.

It was found that the farmers had a moderate level of motivation on their growing vegetable soybean in the aspects of achievement motivation, affiliation motivation, material gain motivation, and prestige motivation. They had a high level of achievement motivation on the aspects of training on yield harvesting and caring, correct methods an appropriate planning during growing month, and skill development on the improvement of yield grading that met the need of factories. They had a high level of affiliation motivation on the aspect of close activity

participation with other vegetable soybean growers. In regard to material gain motivation, they had a high level of motivation on payment system which was sure and punctual. For the prestige motivation, they had a high level of motivation on reputation and well acceptance among people in their villages.

In case of problems encountered, it was found that the respondents had the problems on price of vegetable soybean and marketing; vegetable soybean obtained; harvesting; assistance on production factors; diseases and pests; seminar and training; selection of farmer involving in the project; extension staff and private companies, and vegetable soybean yield, respectively.

According to the results of the study, it was suggested that the associated agencies should help the farmers find markets and ways to maintain a reasonable price of the yield in order to lessen the farmers' problems and prevented them from being in debt. Also, there should have a more frequent visiting between the farmers and agricultural extension staff as they could have a solution in time when any problem arises during soybean growing season.